

ናብ ቤት-ትምህርቲ እንቋዕ ብይሓን ተመለስኩም!

ተማሃሮ 1 ይ ክሳብ 4 ይ ክፍሊ ኣብ ቤት-ትምህርታት ትሮንድሆይም ኮሙነ ሰኑይ 27 ሚያዝያ ትምህርቲ ክጅምሩ እዮም። ኣብ ገዛ ንብዙሕ ሰምንታት ክመሃሩ ድሕሪ ምጽናሕ መሊሶም ክራኽቡ ብሃንቀውታ ዝጽበዩ ብዙሓት ክይኮኑ ኣይተርፉን እዮም።

ክቡራት ወለድን ኣለይትን

ቤት-ትምህርታትና ሕጂ ዳግማይ ክንከፍቶም ብምጅማርና ሓጎስና ልዑል እዩ። ኣብ ንጹራት ምኽርታት ትካል ህዝባዊ ጥዕና ብምሙርኪስ እዮም መንግስቲ ክኸፈት ወሲኖም። ኣብ ሃገርና ኮሮና ይመሓለለፍ የለን ማለት ኣይኮነን፡ እንተኾነ ግና እቲ ተመሓለፍነት ኣብ ትሕቲ ቁጽጽር ብምእታወ፡ ኣብ መዓልታዊ ሂወትና ክንምለሰሉ ንክእል ደረጃ ብምህላው እዩ። ከምቲ ዝገበርናዮ መዋእለ-ህጻናትን ቤት-ትምህርታትን ምዕጻው ብጣዕሚ ከቢድ¹ ስጉምቲ እዩ ኔሩ፡ ከምኡውን ኣብቲ ዝተወሰነሉ እዋን ሳዕቤናቱ እንታይ ከምዝኸውን ምሉእ ብምሉእ ዝፈልጥ ሰብ ኣይነበረን። ሕጂ ዝያዳ ኣፍልጦ ደሊብና ኣለና። ኣብ ቤት-ትምህርቲ ዘለው ሰራሕተኛታት፡ መምሃራንን ካልኣት ሰራሕተኛታትን ፍልጠታዊ ግስጋሰ ተማሃሮ ንኸውሕሱ ብዘኾኑ ከምዝጸገሩ ፈሊጥና ኣለና። ተበላሕትነትን ከምፕይተራዊ ብቕዓትን ናይ ብሓቂ ዓንቢቡ እዩ። ብዙሓት ወለዲ እጃም ቤት-ትምህርቲ ናይ ብሓቂ እንታይ ከምዝኾነ ብካልእ መነጽር ክርእዩዎ በቕዕም እዮም፡ ማለት መምህር ዳርጋ ኣብ ሳሎኖም መዲኡ ክምህር ስለዝጸንሑ ።

ከምኡውን ቤት-ትምህርታት ምዕጻው ንቆልዑን መንእሰያትን ዘሕድረሎም ጽልዎ ዝተፈላለዩ ምኪኑ ውን ፈሊጥና ኣለና። ምክንያቱ ቤት-ትምህርቲ ፍልጠታዊ ምዕባላ ንረኽበሉ ቦታ ጥራሕ ስለዘይኮነ። ምሕዝነት፡ጻውታ፡ ውሕስነትን ሓልዮትን ዝርከቡሉ ባይታ ውን እዩ። ስለዚ ቤት-ትምህርቲ ሕጂ ምክፋቱ ብጣዕሚ ጽቡቕ እዩ።

ወለዲ ሕቶታት ክትሰዱልና ዓዲምናኩም ኔርና። ብዘኾኑ ሕቶታት ድማ መዲኡና። እዞም ሕቶታት ድማ ኣብ ቻነል ቲቪ ኮሙነ ብቐጥታዊ ፈነወ ተመሊሶም ኣለው። እቲ ፈነወ ኣብዚ ተቐዲሑ ኣሎ።

<https://trondheim.kommunetv.no/archive/491>

ነዚ ሕቶታት ዝምልሱ ዝነበሩ ሞየኛታት ድማ ካሚላ ትሩድ ነርኣይድ ሓላፊት ጉዳያት ኣተዓባብያን ትምህርትን(Camilla Trud Nereid, direktør for oppvekst og utdanning): ኣቫ ኣሊሳበት በልቡ ኮሙናዊ ሓላፊት ጉዳያት ቤት-ትምህርቲ(Eva Elisabeth Belboe, kommunalsjef for skole) : በቲ ዩሃነ ፐተርሰን፡ ለዕለዋይ ሓኪም ኮሙነ(Betty Johanne Pettersen,kommuneoverlege): ቱርጉን ረይትሉ ማልሙ፡ ፍሉይ ክኢላ ስነ-ልቦና(Torgunn Reitlo Malmo, psykologspesialist): ከምኡውን ትሩድ ማቲየሶን ዳይረክተር(Trude Mathiesen, rektor)።

ኣብዚ ሕጠብ-ጽሑፍ ገለ ክብቶም ዝተሓተቱ ቀንዲ ኣገ ደስቲ ሕቶታት ኣቕሪብናል ኩም ኣለና ። እዚ ሕጠብ-ጽሑፍ ድማና ብእንግሊዘኛ፡ ቋንቋ-ፖሊንድ፡ ቋንቋ-ሶማሊኛ፡ ፋርሲ፡ ትግርኛ፡ ፈረንሳይኛ፡ ቋንቋ ስፓኛን ቋንቋ ቱርክን ኪስዎሂልን ክቱርጎ ምእዩ ። እቲ ዝተቐርጎ መጽሐፍ ክብዓር ቢ ከተን ብቡዎ ትክእሉ ኢኹም።

ኩላትኩም ናብ ቤት-ትምህርቲ ሰኑይ 27 ሚያዝያ ብሰላም ምጹ ክብለኩም ይፈቱ።

ምወቕ ሰላምታ

¹ Plass for bildet på siden av teksten i kildeteksten.

ካሚላ (ዳይሬክተር ጉዳይት አተዋግብታችን ትምህርትን)

-ንምንታይ እዩ ንተማሃሮ 1 ይ ክሰብ 4 ይ ክፍሊ ጥራሕ ቤት-ትምህርቲ ዝኸፈተሎም ዘሉ።

ከሙናዊ ሓላፊት ካሚላ ትሩድ ነርአይድ፡ ከምኡ ዝኸነሉ ምኽንያት ምክልኻል ተመሓላለፍቲ ሕግግት ቀዳምነት ክንህበ ስለዘለና፡ ሰራሕተኛታትን ተማሃሮን ቤት-ትምህርቲ እኹል ዋሕስነት ክስመዖም እንተኾይኑ ቦትኣም ከነትሕዘም ዘለና ሓይስቲ ኣገባባት ኣሰራርሓን ኣወዳድባታትን ኣለዉ። በቶም ዝነኣሱ ተማሃሮ ዝጀመርናሉ ምኽንያት ንዕኣም ብከምጥይተራዊ ኣገባብ ምምሃር ዝኸበደ ብምኻኑ እዩ። ትካል ህዝባዊ ጥዕና ተማሃሮ 1ይ ክሰብ 7 ይ ክፍሊ ይጀምሩ ዝብል ምኽሪ እዮም ሂቦም ኔሮም። ሸቶ ማንግስቲ ድማ ኣብዚ ዓመተ ምሕረት ደረጃታት ቤት-ትምህርቲ ብምሉኣቶም ምኽፋት እዩ። ብፍላይ ሕጂ ኣብ ማእከላይ ደረጃ ቤት-ትምህርቲ ኣብ ፍሉይ ኩነታት መወዳጃታ ዓመት ክመሃሩ ዝጸንሑ ተማሃሮ 10 ይ ክፍሊ ተሻቕልናሎም ኣለና።

-እቶም ዝተፈላለዩ ጉጅለታት ተማሃሮ ዝርከቡሉ ግዜ ነንበይኑ ድዩ ክኸውን።

ከሙናዊ ዳይሬክተር ካሚላ ትሩድ ነርአይድ፡ ትምህርቲ ዝጀምረሉ ግዜ ንውሓት መዓልቲ ትምህርትን ኣስኣፉን ብዘተሕ ተዓጻጻፍነት ክህልዎ ኢና መዲብና ዘለና። ዝበለጸ ፍታሕ ንምርክብ ኣብ ነፍስ ወከፍ ቤት-ትምህርቲ፡ምስ ሰራሕተኛታት፡ ምስ ዝተመርጹ ወከልትን(tillitsvalgte) ወከልቲ ሰራሕተኛታትን(verneombud) ከምኡውን ወለዲ ጥቡቕ ክልተኣዊ ዝርርብ ክህሉ ኣገዳሲ እዩ። ኮሙኒ ብወገኑ ከም ወናኒ ቤት-ትምህርታት መጠን እተን ቤት-ትምህርታት ኣብ ከከባቢኣን ዝመርጽኦ ፍታሓት ብዘየገድስ ብቕዓት ምህሮ ማዕረ ከምዝኸውን ክሕሉ ኣለዎ።

-ትምህርቲ ምምጻእ ግዴታዊ ድዩ።

ከሙናዊ ዳይሬክተር ካሚላ ትሩድ ነርአይድ፡ ኣብ ኖርወይ ትምህርቲ ናይ ምምሃር ግዴታ ኣለና። እዚ ማለት ከተብኩር ዝኾነ ፍሉይ ምኽንያታት ክሰብ ዘይሃለወካ ኣብ ቤት-ትምህርቲ ግድን ክትርከብ ኣለካ ማለት እዩ። ብወለዲ ዝካየድ ምህሮ ገዛ ዋላ እኳ ፍቕድ እንተኾነ፡ ቆልዑ ኣብ ቤት-ትምህርቲ ክመጹ ልዑል ሚዛን ብምሃብ ንመኽረኩም።

-እንተደኣ ተኸኢሉ ደቅና ኣብ ገዛ ምምሃር ክንቅጽሉ ንኸእል ዲና(ንኣብነት ብዕረፍቲ ኣብ ገዛ ዝርከቡ ወለዲ ወይ ኣብ ስራሕ ዓለም ዘዩሉዉ)።

ከሙናዊ ዳይሬክተር ካሚላ ትሩድ ነርአይድ፡ ቤት-ትምህርቲ መሊሱ ምስ ተኸፍተ ሰራሕተኛታት ነቶም ኣብ ቤት-ትምህርቲ ዝመጹ ቆልዑ እዮም ክምህሩዎም። እዞም ዘለዉና ሰራሕተኛታት ድርብ መደብ ምህሮ ክኸተሉ ኣይክእሉን እዮም። ብሕግም ምኽንያት ንንውሕ ዝበለ ግዜ ኣብ ገዛ ክኾኑ ዝግደዱ ተማሃሮ ድማ ዝተዋደደ መደብ ትምህርቲ ክሕንጸጹም እዩ። ኣብ ንቡር ኩነታት ውን ከምኡ ኢና ንገብር።

-ኣብ ገዛ ምምሃር እንተደኣ ቐጻልናዮ ንውላደይ ብኩራት ይቕጸረሉ ድዩ።

ከሙናዊ ዳይሬክተር ካሚላ ትሩድ ነርአይድ፡ ወለዲ ንውላደም ናይ ምምሃር ሓላፍነት ተረኪቦም እንተኾይኖም፡ እቲ ቆልዓ ተማሃራይ ናይቲ ቤት-ትምህርቲ ስለዘይኮነ ብኩራት ኣይቐጸረሉን እዩ። ከምዚ እንተደኣ ኮይኑ ወለዲ ንኮሙኒ ተወኪሶም ንውላድና ናይ ምምሃር ሓላፍነት ባዕልና ንርከቦ ኣለና ኢሎም ክሕብሩ ኣለዎም። ወለዲ

ሓላፍነት ምህሮ ከይተረከቡ አብ ቤት-ትምህርቲ ክመጹ ዝኸለሉ ጥዑያት ቆልዑ እንተዳኣ አብ ገዛ ኣትሪፎንም ግን ከም ብኩራት ይቕጽር።

-ቤት-ትምህርትን ኣስኣፍን ዝኸፈተሉ ግዜ ከመይ ክኸውን እዩ።

ከመናዊ ሓላፊት ኣሻ ኣሊ ሳበት በልቡ፡ ትሮንድሀይም ከመነ ተመሓላለፍቲ ሕማማት ንምክልኻል ክግበሩ ዘለዎም ጥንቃቕታት ከማልኦም ኣገዳሲ እዩ። ከምኡውን ንተማሃሮ ብመሰረት ሃገራዊ መምርሒ ብውሑስ ዝኾነ ኣገባብ ክቕበሎም። እዚ ከነማልኦ እንተኾይና እምበኣር ኣስኣፍ ዝኸፈተሉ ግዜ ቅሩብ ምቕናስ ኣድላይ ክኸውን ይኸእል እዩ። ነፍስ ወከፍ ቤት-ትምህርቲ ድማ ምስ ሰራሕተኛታት፡ ሽማግሌ ተጠቀምትን (brukerråd) ከሚቴ ወለድን (FAU)፡ ዝተመርጹ ወከልትን ኣብ ነፍስ ወከፍ ኣሃዱ ዝርከቡ ወከልቲ ሰራሕተኛታትን ብምትሕብባር ክውስኑም ኣፍቂድና ኣለና። እንተኾነ ግና ዝኸፈተሉ ግዜ ካብ 8 ክሳብ 15:30 ክኸውን እዩ ምኽርና። ኣብ ንሕብረተሰብና ልዑል ኣገዳስነት ዘለዎ ሞያ ዝወፈሩ ወለዲ ዘለዎም ተማሃሮ፡ ከምኡውን ኣብ ተነካኢ ኩነታት ዝርከቡ ተማሃሮ ብዘየገድስ ዕድላት ክኸፈተሎምን ክእለዩን እዮም። ቅድሚ ምሉእ ግዜ ምኽፋት ምክልኻል ተመሓላለፍቲ ሕማማት እዩ ዝስራዕ።

-ኣስኣፍ ዝኸፈተሉ ግዜ እንተደኣ ቐኒሱ፡ ክፍሊት ከኣ ምስኡ ይቕነሰልና ድዩ።

ከመናዊ ሓላፊት ኣሻ ኣሊ ሳበት በልቡ፡ ኖኖ ኣይቕነስን እዩ። ክፍሊት ወለዲ ከምቲ ቅድሚ ምዕጻዉ ዝነበሮ እዩ ክኸውን፡ እቲ ዋጋ ሕጂ ኣብ ኣስኣፍ ዝጸንሖሉ ብዝሒ ሰዓታት ብዘየገድስ በቲ መጀመርታ ዝተሰማማዕኩምሉ ውዕልን ብዝሒ ሰዓታትን እዩ ክኸፈል። እንተኾነ ግና እቲ ቆልዓ ኣብ ኣስኣፍ ስልጣንያ ሒዞ እንተደኣ መጺኡ ካብቲ ንመግቢ ዝኸፈል ገንዘብ ይቕነሰልኩም፡ ኣብተን ቀዳምት ሳምንታት ቆልዑ ሒዞም ከመጹ እዩ ድሌትና።

-ናይ ቤት-ትምህርቲ ኣውቶቡስ ወይ ፍታሕ መጓዳዝያ ቤት-ትምህርቲ ከም ቀደሙ ድዩ ዘሎ።

ከመናዊ ሓላፊት ኣሻ ኣሊ ሳበት በልቡ፡ እወ ምስ ትካል ህዝባዊ መጓዳዝያ [AtB] መጓዳዝያ ከመይ ክኸውን ከምዘለዎ ብጥብቅን ብቐጻልን ክልተኣዊ ዝርርባት ከነካይድ ጸኒሕና ኣለና። መጓዳዝያ ድማ ከም ቀመዱ ክቕጽል እዩ። ትካል ህዝባዊ መጓዳዝያ ብዛዕባ ምክልኻል ተመሓላለፍቲ ሕማማት ሓበሬታ ኣዳልዩ ኣሎ፡ ኣብዚ ድማ ኣብ መጓዳዝያ ቤት-ትምህርቲ ሕማማት ንምክልኻል እንታይ ይግበር ከመዘሎ ተገሊጹ ኣሎ። ኣብዚ ውን ንቤት-ትምህርታት፡ ተማሃሮ፡ ወለድን ኣውቲስታታትን መምርሒታት ኣሎ። እዚ ከተንብቡዎ ይመኽረኩም።

-ተመሓላለፍቲ ሕማማት ንምክልኻል መዓልታዊ ሂወት ቤት-ትምህርቲ ብኸመይ ክውደብ እዩ።

ዳይረክተር ትሩድ ማቲዮሳን፡ እቲ ዝተዋህበና መምርሒ ብጣዕሚ ንጹር እዩ፡ ኣብዚ ድማ ጽቡቕ ምኽርታትን መምርሒታትን ኣሎ። ተመሓላለፍቲ ሕማማት ምክልኻል ክንበቅዕ ሕጂ ነዞም ቆልዑ ንውድብም ኣለና። ብዝሒ ኣባላት ሓንቲ ጉጅለ ካብ 15 ክበዝሕ ዮብሉን ዝብል ሓይ ካብኡ ከይኑ። ጽሬት ንምሕላው ነተኣታትዎም ስጉምትታት፡ ከምኡውን መን ቤት-ትምህርቲ ክመጽእ ይኸእልን ኣይኸእልን ምፍልላይ የጠቓልል። ቤት-ትምህርታት ነንበይን እየን። ህንጻታት፡ ግዳማዊ ቀጽርታትን ከባቢታትን ነንበይኑ እዩ። ቀረባት ከም መቐየሪ ክዳንን ዓይኒ-ምድርን ወዘተን ውን ነንበይኑ ስለዝኾነ እቶም ፍታሓት ካብ ቤት-ትምህርቲ ናብ ቤት-ትምህርቲ ዝተፈላለዩ ክኾኑ እዮም። እንተኾነ ግና እቶም ዝተዋህቡና ምኽርታትን መምርሒታትን ክንክተሎም ኢና።

-ኣብ ሓይ ክፍሊ ክሳብ 15 ዝምብዝሖም ተማሃሮ ከመይ ገርም 1 ሜትሮ ርሕቀት እንዳሓለዉ እኹል ቦታ ክህልዎም ዝኸእል።

ዳይረክተር ትሩድ ማቲዮሳን፡ እዚ ውን ካብ ቤት-ትምህርቲ ናብ ቤት-ትምህርቲ ይፈላለ እዩ። ቤት-ትምህርቲ ኢላ ንእሽተይን ጸባብን ቤት-ትምህርትን እያ። እዚ ብጣዕሚ ኣድቂቕና ብጥብቂ ክንውድብን ክንምድብን ኣለና። ከም መጀመሪ ብምሉኡም ኣድላይቲ ዘይኮኑ ነገራት ካብ ክላስ ክንኣልዮም ኢና። ሽዑ ጠረጴዛታት ፋሕ ኣቢልና

ከነቕምጦም ከለና ከምዝከኣል ንርኢ ኣለና። ኣብ ክፍልታት እቶም ኣድለይቲ ዝበሃሉ ነገራት ጥራሕ እዮም ክህልዉ። ብዙሕ ግዳማዊ ንጥፈታት ከነካይድ ውን ምኽሪ ተዋሂቡና ኣሎ።

-መምሃራንን ስራሕተኛታትን ኣብ ክንድዚ ዝምዕባዩ ጉጅለታት ቆልዑ ፡ ኣብ መንጎኦም እኹል ርሕቀት ከምዝህሉ ክቋጻጸሩ ከምዝኽእሉ ከመይ ጌርና ርግጻኛታት ክንከውን ንኽእል፡

ዳይረክተር ትሩድ ማቲዮሳን፡ እቲ ፍታሕ ጽቡቕ መደብ ምሕንጻድን ብጥብቂ ምምዳብን እዩ። ኣብ ግምት ክኣቱ ዘሎዎ ደቂቕ ሓበሬታ ዳርጋ መወዳእታ ዮብሉን፡ እንተኾነ ግና ክንዕወተሉ ኢና። ኣብ ሓደ ናይ ትምህርቲ መዓልቲ ጉጅለታት ተማሃሮን ዓበይቲ ሰባትን ኣይቀደዩን እዮም። ኣወዳዳባ እዩ ወሳኒ ተራ ዝጻወት። ንኣብነት ኩላቶም ኣብ ሓደ ግዜ ኣብ ደገ ክህልዉ ኣይክእሉን እዮም።

-ኣወዳዳባ ዕረፍቲ ከ ከመይ እዩ ክኸውን፡ ኩላቶም ኣብ ሓደ ግዜ ደገ ድዮም ክኾኑስ ወይ ተኸፋፊሎም በብጉጅለ እዮም ዕረፍቲ ክወጹ፡

ዳይረክተር ትሩድ ማቲዮሳን፡ በብጉጅለ ከፋፊልና ከነውጽኦም ክንግደድ ኢና። ከባና ዝዓበዩ ግዳማዊ ቀጽርታት ዘለዉን ቤት-ትምህርታት ከኣ ከባና ዝበዝሐ ጉጅለታት ከውጽኦ ይኸእሉ እዩን ኢሉ ይግምት።

-ቅድሚ ክረምታዊ ዕረፍቲ ደቅና ናብ ቤት-ትምህርቲ ክንሰዶም እንተዘይደለና ወለዲ እንታይ ክንገብር ኣለና፡

ፍሉይ ክኢሉ ስነ-ልቦና ቱርጉን ረይትሉ ማልሙ፡ ወለዲ ኣብ ደቆም ኣብ ገዛ ከትርፉዎም ዝደልዩሉ ዝተፈላለዩ ምኽንያታት ክህልዉ ይኸእሉ እዮም። ሕማም ከይለግቦም ስለዝፈርሑ፡ ካብ ስራሕ ንግዜኡ ስለዝተሰናበቱ ወይ ትምህርቶም ኣብ ገዛ ባዕሎም ክከታተሉዎ ዕድል ስለዘለዎም ክኸውን ይኸእል እዩ። እቲ ቆልዓ ኣብ ገዛ ምምሃር ፈትዩዎ ብምህላዉ ወይ እቲ ዝሰርሐ ዕዮታት ትምህርቲ ካብ ቅድም ዝበዝሐ ብምኻኑ ወይ ናብ ትምህርቲ ምምላስ ይኹን ርረራ ብምህላዉ ክኸውን ይኸእል እዩ። ገሊኦም ቆልዑ ካብ ቤት-ትምህርቲ ንነዊሕ ግዜ ተፈልዮም ብምጽናሕ ናብ ቤት-ትምህርቲ ቀስ ብቐስ ክምለሱን ክለማመዱዎን ከድልዮም ይኸእል እዩ። ከምዚ እንተደኣ ከይኑ ወለዲ ብዛዕባ እዚ ምስ ቤት-ትምህርቲ ክዘራረቡሉ ኣገዳሲ ይኸውን። ብዙሓት ቆልዑ ሕጂ ዘርእዩዎ ግብረመልስታት ካብቲ ዝለመድኩም ቅሩብ ዝተፈልዩ ክኸውን ይኸእል እዩ። ማለት እቶም ዘርእዩዎም ስምዒታት ካብ ቅድም ዝደኸሙ ወይ ዝበርቱዎ ክኾኑ ይኸእሉ። ከምኡውን ቆልዑ ኣብ ከባቢኦም ዘይምርግጋእ ክበዝሑ ከሎ ካብ ቅድም ንላዕሊ ምድዕዓስ፡ደገፍን ቅርበትን ክደልዩ ንቡር እዩ። ከምኡ ክኾኑ ከለዉ ንሕና ከም ዓበይቲ ሰባት ክንርደኣሎምን ክንቅበሎምን ኣገዳሲ ይኸውን። እቲ ንስኻ ትፈርሐ እቲ ቆልዓ ግድን ይፈርሐ ማለት ኣይኮነን፡ ስለዚ እቲ ዘፍርሖም ዘሎ ብልክዕ እንታይ ከምዝኾነ ክንሰምዖም ኣለና። ቆልዑ ሻቕሎታት ወለዶም ክርከቡዎ ይኸእሉ እዮም። ወለዶም ዘፍርሖም ዘሎ ብናቶም መገዲ ይቱርግምዎ እዮም፡ ክቱርጉሙዎ ከለዉ ከኣ ኣብ ኣተራጉማኦም ብጣዕሚ ክጋገዩ ይኸእሉ እዮም።

-ተነካእቲ ወለዲ ዘለዎም ቆልዑ ከ ኣብ ገዛ ምምሃር ክቕጽሉዎ ድዮም፡

ላዕለዎይ ሓኪም በቲ ፐተርሰን፡ ገዛ ክኾኑ ኣለዎም ድዩ ዮብሎምን እቲ ዝተገብረ ሕክምናዊ ገምጋም እዩ ዝውስኖ። ነዚ ዝምልከት ዝተዳለዉ ረጃሒታት ኣለዉ፡ እዚ ድማ ወለዲ እንታይ ዓይነት ካልእ ሕማማት ኣሎዎምን እቲ ሕማማት ድማ ክሰብ ክንደይ ተቋጻጺሮም ይኸዱ ኣለዉ እዩ ዝውስኖ። ስለዚ እዚ ንኸግምግሙዎ እቲ ዝሕክሞም ሓኪም ክሕግዞም ኣሎዎ። እቶም ሕማማት ጽቡቕ ጌሮም ኣብ ትሕቲ ቁጽጽር ዝኣተዉን ዝተሓከሙን ክሰብ ዝኾኑ ቆልዑ ኣብ ቤት-ትምህርቲ ከመጹ ይኸእሉ እዮም። ከቢድ ሕማም እንተኾይኑ ዝተዋደደ ምህሮ፡ ከማን ኣብ ገዛ ዝወሃብ ምህሮ ክወሃብ ድዩ ኣይክወሃብን ምስ ቤት-ትምህርቲ ብምዝርራብ ክግምገምን ክውሰንን ይከኣል።

-ካብ ኣባላት ስድራቤት ሓደ ወይ ካብ ሓደ ንላዕሊ ኣዝማን ካልኣት ሕማማትን እንተደኣ ሃልዩዎም ውላድና ኣብ ኣብ ገዛ ንኽንትርፎም ፍቓድ ሓኪም ግድን ድዩ ዘድልዩና፡

ሳላገዳላ ሓኪም ከሙኅበት ፕረሰን፣ እቲ ቆልዓ ኣዝማ እንተደኣ ሃልዮም እሞ ኸኣ ኣብ ትሕቲ ቁጽጽር ዝኣተወ ኮይኑ እቲ ቆልዓ ናብ ቤት-ትምህርቲ ክመጽእ ይኸእል እዩ። ወለዲ እንተደኣ ከቢድን ዘይተረጋገጸ ሕማም ሃልዮምም ሽዑ ነቲ ቆልዓ ባይታ ናይ ምጥጣሕ መስርሕ ክንጅርሞ ንኸእል። ከምኡ ክኸውን ከሎ ከኣ ወረቐት ሓኪም ንደሊ ኢና።

-ብቐጻሊ ንትንክፎም ነገራት ክንደይ ግዜ ክሕጸቡ እዮም፣ መን እዩ ኸ ክጽርዮም፣ መጻውዒታትን ካልእ ነገራትን ከ፣ ከይተጠቐሙሎምን ምስ ተጠቐሙሎም ከ ብኣልኮሆል ክጸርዩ ድዮም ወይ ክሕጸቡ ድዮም፣

ከሙናዊ ሓላፊት ኣቫ ኣሊ ሳባት ባልቡ፣ እቲ መምርሒ ኣብ ውሽጢ ሓይ መዓልቲ ትምህርቲ 2 ክሳብ 4 ግዜ ንመዓልቲ እዩ ዝብል፣ እዚ ድማ ኣብ መንጎ ሰራሕተኛታት ጽሬትን ሰራሕተኛታት ቤት-ትምህርታትን መዋእለ-ህጻናትን ብዝከየድ ምትሕብባር እዩ ክትግበር። ሰራሕተኛታት ጽሬት ብጥብቂ ክሓጽቡዎ እዮም፣ ሰራሕተኛታት ከኣ ከም ተወሳኺ ይደርዙዎ። ሰራሕተኛታት ጽሬት ኩሎም ጽፍሕታት መዓልታዊ ብጥብቂ ይሓጽቡዎም እዮም። ኣብ ሓይ ጉጅለ ዝርከቡ ቆልዑ ነቶም መጻውዒታት ንገለ ግዜ ይጥቀሙሎም እሞ ምስ ወድኡ ድማ ከምዝጸርዩ ክግበር እዩ።

-ተማሃሮ ትምህርቲ ምስ ተፈደሱ ተደጋጋሚ መደብ ጽሬት እንታይ እዩ፣ ንጽባሒቱ ቅድሚ ትምህርቲ ምምላሶም ከ ናውታት ትምህርቲ፣ጠረጴዛታት፣ሴዳታት፣ባንኮታት ወዘተ ብምሉኡ ክትሓጽቡዎ ወይ መጽረዩ ፈሳሲ ብምጥቃም ከተጸርዩዎ ዲኹም፣ ነዚ ከ መን እዩ ሓላፍነት ዝስከመሉ፣

ከሙናዊ ሓላፊት ኣቫ ኣሊ ሳባት ባልቡ፣ እቲ መምርሒ ተማሃሮ ጠረጴዛታት ባዕሎም ክደርዙዎ ኣለዎም እዩ ዝብል። ትምህርቲ ቅድሚ ምጅማሩ ሰራሕተኛታት ጸረት ነቲ ክፍልታት ኣጽርዮም ክጸንሑ እዮም። ቤት-ትምህርታት ምስ ሰራሕተኛታት ጽሬት ቀጥታዊ ርክብ ስለዘለዎም ዝኾነ ነገር እንተ ኣጋጢሙ ምስኣም ይሰማምዑሉ። ምስ ሓላፍቲ ኣሃዱታት ጽሬት ውን ጽቡቕ ምትሕብባር ኣለና፣ ሰለዚ እዚ ክንክእሎ ኢና።

-ውላደይ ኮቪድ-19 ከምዘይለግቦ ቤት-ትምህርቲ ብኸመይ ከረጋግጹለይ ይኸእሉ፣

ፍሉይ ክኢላ ስነ-ልቦና ቱርጉን ረይትሉ ማልሙ፣ ከነረጋግጸልኩም ከምትደልዩ ጽቡቕ ጌሩ ይርደኣኒ እዩ። ምክንያቱ ክንፈርሕ ከለና ርግጻኛታት ክንከውን ኢና ንደሊ፣ ምእንታን ጥርጣረና ቐኒስና ዋሕስነት ክስመዓና። እንተኾነ ግና ኣብ ሂወት ምሉእ ብምሉእ ክንወሓሰሎም ንኸእል ነገራት ውሑዳት እዮም። ሽሕ ኪ ንኸይመሓለፍ ንምክልኻል ንወስዶም ዘለና ስጉምታት ብቐዓት ብምኪኖም ክለግቦ ዘሎ ተኸእሎ ጸቢብ እንተኾነ፣ ኣረጋጊጽና ውላድካ ኣይለግቦን እዩ ክንብል ኣይንኸእልን ኢና።

ምሕጽንታ! ወለድን ኣለይትን ዝኾነ ሕቶ ምስ ዝህልወኩም ንቤት-ትምህርቲ ክትውከሱዎም ንምሕጸነኩም።